36. vyzývá EU, její členské státy a současné i nadcházející úřadující předsednictví OBSE, aby pokračovaly v dialogu o právním rámci OBSE a opět připomněly, že je nutné urychleně přijmout návrh Úmluvy o mezinárodní právní subjektivitě, právní způsobilosti, výsadách a imunitách, která nemá vliv na stávající závazky OBSE, ale upevňuje její identitu a postavení a současně řeší i řadu praktických problémů pracovníků této organizace, zejména pracovníků působících v krizových oblastech;

37. domnívá se, že jeho předseda by měl být přizván k účasti na tomto summitu, a vyzývá Evropskou radu, aby toto pozvání zajistila;

38. soudí, že s ohledem na prohlubování vztahů s OBSE by měl Parlament zvážit svou účast v Parlamentním shromáždění OBSE a posoudit, zda by bylo možné vyslat do tohoto shromáždění stálou delegaci, jejímž prostřednictvím by mohl činnosti OBSE a Parlamentního shromáždění OBSE lépe sledovat;

*

* *

39. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě a Komisi, členským státům OBSE a generálnímu tajemníkovi OBSE.

---

## Demografická výzva a solidarita mezi generacemi

P7_TA(2010)0400

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2010 o demografické výzvě a mezigenerační solidaritě (2010/2027(INI))**

(2012/C 74 E/05)

*Evropský parlament,*

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 1997 o zprávě Komise Radě a Evropskému parlamentu o demografické situaci v Evropské unii (1995) ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 1998 ke zprávě Komise o demografické situaci v roce 1997 ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2000 o sdělení Komise „Evropa pro všechny věkové skupiny – více prosperity a mezigenerační solidarity“ ([3]),

— s ohledem na zelenou knihu Komise s názvem „Nová mezigenerační solidarita jako odpověď na demografické změny“ (KOM(2005)0094),

— s ohledem na své usnesení ze dne 23. března 2006 o demografických výzvách a mezigenerační solidaritě ([4]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 6. září 2006 evropském sociálním modelu budoucnosti ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2008 o pokroku dosaženém v oblasti rovných příležitostí a nediskriminace v EU (provádění směrnic 2000/43/ES a 2000/78/ES) ([6]),

([1]) Úř. věst. C 115, 14.4.1997, s. 238.
([2]) Úř. věst. C 104, 6.4.1998, s. 222.
([3]) Úř. věst. C 232, 17.8.2001, s. 381.
([4]) Úř. věst. C 292E, 1.12.2006, s. 131.
([5]) Úř. věst. C 305E, 14.12.2006, s. 141.
([6]) Úř. věst. C 279 E, 19.11.2009, s. 23.

**Čtvrtek, 11. listopadu 2010**

— s ohledem na své usnesení ze dne 21. února 2008 o demografické budoucnosti Evropy ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 9. října 2008 o podpoře sociálního začlenění a boji proti chudobě v EU, včetně dětské chudoby ([2]),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 2. dubna 2009 týkající se návrhu směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci ([3]),

— s ohledem na sdělení Komise „Demografická budoucnost Evropy – Učiňme z problému výhodu" (KOM(2006)0571),

— s ohledem na sdělení Komise „Podporovat solidaritu mezi generacemi" (KOM(2007)0244),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 14. března 2007 „Rodina a demografický vývoj" ([4]) a na jeho stěžejní návrh, aby členské státy podepsaly „Evropský pakt pro rodinu",

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise „Demografická budoucnost Evropy: fakta a čísla" (SEK(2007)0638),

— s ohledem na publikace Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání „Inovativní opatření pro vzdělávání starších pracovníků" ([5]), „Práce a stárnutí, nové teorie a empirické perspektivy" ([6]), „Modernizace odborného vzdělávání a přípravy, čtvrtá zpráva o výzkumu v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v Evropě: Souhrnná zpráva" ([7]) a „Kvalifikace: střednědobá předpověď nabídky a poptávky v Evropě do roku 2020" ([6]),

— s ohledem na zprávu Komise z roku 2008 o demografické situaci nazvanou „Plnění sociálních potřeb ve stárnoucí společnosti" (SEK(2008) 2911),

— s ohledem na společnou zprávu připravovanou Komisí a Výborem pro hospodářskou politiku (Pracovní skupina pro stárnutí populace) „Zpráva o stárnutí populace z roku 2009: hospodářské a rozpočtové předpovědi pro členské státy EU-27" (2008–2060),

— s ohledem na články 25 a 34 Listiny základních práv Evropské unie, které výslovně stanoví práva starších osob vést důstojný a nezávislý život a podílet se na společenském a kulturním životě a nárok na přístup k dávkám sociálního zabezpečení a k sociálním službám zajišťujícím ochranu ve stáří,

— s ohledem na článek 21 Listiny základních práv Evropské unie, který výslovně zakazuje jakoukoli diskriminaci založenou na věku,

— s ohledem na návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (KOM(2008)0426) a na postoj Parlamentu k tomuto návrhu,

— s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

([1]) Úř. věst. C 184 E, 6.8.2009, s. 75.
([2]) Úř. věst. C 9 E, 15.1.2010, s. 11.
([3]) Úř. věst. C 137 E, 27.5.2010, s. 68.
([4]) Úř. věst. C 161, 13.7.2007, s. 66.
([5]) Lucemburk, Úřad pro publikace Evropské unie, 2008.
([6]) Lucemburk, Úřad pro publikace Evropské unie, 2010.
([7]) Lucemburk, Úřad pro publikace Evropské unie, 2009.

— s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání ([1]),

— s ohledem na článek 48 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a stanoviska Hospodářského a měnového výboru a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0268/2010),

A. je přesvědčen, že lidská společnost musí být nezbytně založena na zásadě mezigenerační spravedlnosti,

B. vzhledem k tomu, že je třeba zohlednit rozměr mezigeneračních vztahů specifický pro ženy a muže,

C. vzhledem k tomu, že je třeba vynaložit více úsilí na ukončení nespravedlivé diskriminace, která je velmi rozšířená a již často čelí starší lidé čistě na základě svého věku, a to jak v zaměstnání, tak pokud jde o přístup ke zboží, zařízením a službám,

D. vzhledem k tomu, že diskriminace vůči starším lidem na základě věku úzce souvisí s jejich sociálním vyloučením a chudobou,

E. vzhledem k tomu, že mnoho starších lidí má také určité postižení a mohou být proto vystaveni vícenásobné diskriminaci,

F. vzhledem k tomu, že demografické změny mají značný dopad na osobní a profesní život, zejména v případě žen, přičemž nedostatečné služby, nepostačující výše dávek sociálního zabezpečení, pomalé tempo a obtížnost integrace do samotného trhu práce, dlouhá období v nejistém či dočasném zaměstnání a nedostatečná podpora mladých párů patří k příčinám toho, proč mladí lidé odkládají uzavření sňatku a založení rodiny,

G. vzhledem k tomu, že má-li být dosaženo hospodářských a sociálních cílů, je třeba využít životní zkušenost, zapojení a myšlenkové bohatství všech generací,

H. vzhledem k tomu, že by tento demografický vývoj mohl podle odhadů Komise přinést hluboké změny ve struktuře obyvatelstva a věkové pyramidě; vzhledem k tomu, že například počet dětí ve věku 0–14 let se do roku 2050 sníží ze 100 milionů (údaj z r. 1975) na 66 milionů, počet obyvatel v produktivním věku dosáhne vrcholu v roce 2010 (331 milionů) a poté se bude postupně snižovat (na přibližně 268 milionů v roce 2050), zatímco průměrná délka života se v období 2004–2050 zvýší o 6 let u mužů a o 5 let u žen a počet osob starších 80 let se zvýší ze 4,1 % v roce 2005 na 11,4 % v roce 2050,

I. vzhledem k tomu, že se v rámci ambiciózních cílů týkajících se míry zaměstnanosti v rámci strategie EU 2020 plánuje zvýšení zaměstnanosti žen a mužů ve věku 20–64 let na 75 % do roku 2020, zároveň je však třeba řešit demografické výzvy,

J. vzhledem k tomu, že demografické změny jsou zvládnutelné a udržitelné, pokud na ně budeme dostatečně připraveni a pokud je budou všichni brát vážně; vzhledem k tomu, že je třeba se demografickou otázkou zabývat jakožto dlouhodobým strategickým cílem a že by měla být učiněna opatření proti nespravedlivé diskriminaci na základě věku;

([1]) Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16

K. vzhledem k tomu, že v době demografických změn je úloha rodičů zvláště významná, protože jich je třeba jak v roli pracujících, tak v roli i matek a otců; vzhledem k tomu, že je třeba zabránit tomu, aby tato dvojí zátěž spočívala pouze na bedrech žen,

L. vzhledem k tomu, že jsme dnes konfrontováni s dvojí krizí, která zahrnuje vysokou míru nezaměstnanosti mladých lidí a ohrožení financování důchodových systémů, a že tyto dva jevy musí být řešeny současně, přičemž se musí usilovat o zajištění růstu sociálních práv a většího podílu mladých lidí na vytváření bohatství a na hospodářské obnově; vzhledem k tomu, že – jak upozornil Výbor regionů (CdR 97/2009) – mladí lidé musí být v naší stárnoucí společnosti vnímáni jako hodnotný a významný zdroj pro společnost, který může a musí být využit, má-li být dosaženo sociálních a ekonomických cílů,

M. vzhledem k tomu, že hlavní nástroje podpory mezigenerační spravedlnosti a nástroje na ukončení nespravedlivé diskriminace mají členské státy (důchodové systémy, rozpočet, zadlužení, zdravotní péče a komplexní rehabilitace), avšak EU může učinit důležité iniciativy na základě monitorování, výměny osvědčených postupů a akčních programů a prostřednictvím monitorování uplatňování právních předpisů EU proti diskriminaci na základě věku a přijetím významných nových návrhů předpisů proti diskriminaci, které učiní diskriminaci na základě věku, pokud jde o přístup ke zboží, zařízení a službám, nezákonnou,

N. vzhledem k tomu, že podíl osob starších 60 let v EU bude stoupat rychleji než kdykoliv dříve, přičemž nejsilnější přírůstek lze očekávat v letech 2015 až 2035, kdy se tato skupina obyvatelstva ročně zvětší o 2 miliony,

O. vzhledem k tomu, že diskriminace na základě věku podrývá mezigenerační solidaritu; přestože Smlouva tento typ diskriminace zakazuje, tento problém zůstává nadále rozšířen a značně omezuje přístup starších a mladších pracovníků na trh práce, k sociálnímu zabezpečení a určitým službám,

***Základ a cíle návrhu***

1. domnívá se, že mezigenerační spravedlnost a solidarita jsou synonyma, a definuje mezigenerační spravedlnost jako rovnoměrné, rozumné a vědomé dělení výhod a zátěže mezi generacemi a považuje solidaritu obecně za jednu ze základních hodnot evropské spolupráce;

2. zastává názor, že fungující soužití generací je založeno na základních hodnotách, jako jsou svoboda, práva a solidarita, spravedlnost a nezištná podpora budoucích generací, a musí být charakterizováno vzájemným respektem, sdílenou odpovědností a ochotou uznat základní práva, na něž mají lidé nárok jakožto lidské bytosti a občané EU, a ochotou pečovat jeden o druhého a také individuálním plánováním budoucnosti včetně silnějšího závazku chovat se s ohledem na zdravotní prevenci;

3. domnívá se, že perspektiva snížení počtu obyvatel do roku 2050 může znamenat snížení tlaku na životní prostředí a příležitost pro udržitelný rozvoj, což zase vyžaduje iniciativní politiky, pokud jde o patřičné přizpůsobení územního plánování, bydlení, dopravy a všech ostatních druhů infrastruktury;

4. uznává, že se lidé naštěstí dožívají stále vyššího věku, že jsou přitom po delší dobu aktivní a samostatně a angažovaně zapojení do společenského života; domnívá se, že prodlužování průměrné délky života představuje pozitivní vývoj, který se nesmí projevit zhoršením práv pracujících; uznává také, že se porodnost v členských státech již několik desetiletí drží na nízké úrovni a že tato situace, nebude-li včas řešena, povede k výraznému zatížení budoucích generací a ke sporům při sdílení zátěže; poukazuje na to, že tyto skutečnosti mohou mít klíčový význam pro docílení spravedlivějšího sdílení zátěže a vytvoření přístupnějších a kvalitnějších systémů sociálního zabezpečení;

5. je toho názoru, že cílem politiky usilující o mezigenerační spravedlnost musí být vytvoření podkladů, práv a nástrojů nezbytných pro vedení otevřeného a upřímného dialogu mezi generacemi za účelem dosažení toho, aby byli všichni spokojení a zavedla se opatření vedoucí ke spravedlivému mezigeneračnímu sdílení;

6. domnívá se, že je důležité, aby bylo jasně stanoveno, že starší lidé, ať už se zdravotním postižením nebo bez postižení, a pracovníci blížící se důchodovému věku nejsou pro hospodářství a společnost zátěží a že v pracovním procesu nebrání modernizaci, ale naopak představují stabilitu a významný přínos, a to díky svým zkušenostem, dosaženým výsledkům, vědomostem a silnější loajalitě, kterou pociťují vůči svým zaměstnavatelům; domnívá se, že je nutné bojovat proti předsudkům a diskriminaci ve všech podobách, jež jsou zaměřeny na kteroukoli skupinu společnosti, a usilovat o vytvoření společnosti, v níž je se staršími lidmi zacházeno rovnocenně jako s lidskými bytostmi, které požívají základních práv; konstatuje, že politika EU zaměřená na starší osoby je založena na zásadě „společnost pro všechny", a všechna plánovaná opatření musí proto všemi způsoby toto pojetí podporovat; je přesvědčen, že všechny členské státy musí využít každou příležitost k tomu, aby lidem různých věkových kategorií nabídly aktivní účast na životě společnosti, bez ohledu na jejich věk; zdůrazňuje, že mladí lidé představují naši budoucnost, a političtí představitelé tudíž musí zohlednit modernizaci společnosti a zapojení všech;

7. žádá, aby při posuzování demografických výzev a solidarity byla zvláštní pozornost věnována zásadě rovnosti pohlaví, protože vztahy mezi ženami a muži spoluurčují celý životní cyklus od narození až do stáří, ovlivňují přístup ke zdrojům a příležitostem a formují životní strategie každého životního období;

8. zdůrazňuje, že evropská hospodářství, která se potýkají s demografickými výzvami, potřebují konkurenceschopné společnosti, jichž docílí pomocí nízké daňové a administrativní zátěže a reformy státního sektoru; domnívá se, že konkurenceschopný a inovativní soukromý sektor je klíčovým prvkem při vytváření nových pracovních příležitostí pro všechny generace;

9. vzhledem k tradiční historické úloze občanské společnosti, církví a charitativních organizací v oblasti sociální podpory a činnosti ve prospěch sociálního rozvoje, ať už je zaměřena na rodiny či na všechny potřebné skupiny obyvatelstva, se domnívá, že jejich podíl na plánování a provádění podpůrných opatření a opatření pro sociální rozvoj budou představovat obohacení politik v oblasti sociální a mezigenerační solidarity, čímž bude v praxi uplatněna zásada subsidiarity;

10. konstatuje, že v důsledku demografických změn je k dispozici značný počet potenciálních starších dobrovolníků, kteří v našich společnostech představují obrovský nevyužívaný zdroj; vyzývá Komisi, aby podporovala příležitosti pro starší dobrovolníky a připravila akční program zaměřený na seniory pro rostoucí počet velmi zkušených občanů starší generace ochotných vykonávat dobrovolnou činnost, který by mohl probíhat souběžně s programem „Mládež v akci" a doplňovat jej, a dále, aby podporovala konkrétní programy na podporu mezigenerační dobrovolné činnosti a školení;

***Iniciativa v oblasti transparentnosti***

11. vyzývá Komisi a Radu, aby ve všech členských státech a na úrovni EU zavedly mezigenerační bilance jakožto nástroje určené k informování a dalšímu rozvíjení ukazatelů udržitelného rozvoje úřadu Eurostat, s cílem spolehlivě zobrazit a předvídat toky plateb, výkonů a zátěže každé generace;

12. spoléhá na posouzení dopadů (*generation-check*), které by závazně na evropské a vnitrostátní úrovni ukázalo dopady zákonů na mezigenerační spravedlnost a umožnilo dlouhodobé hodnocení nákladů a přínosů;

13. vyzývá Komisi, aby s cílem poskytnout současným generacím pomoc při plánování životních strategií samostatně vypracovala přehled o tendencích, které se dnes projevují v oblasti míry závislosti, dramatického snižování plodnosti a obtíží, se kterými se při přístupu k nákladnému umělému oplodnění setkávají občané členských států, (a také vzhledem k právním předpisům týkajícím se pracovního trhu), a finanční dopady všech těchto procesů;

14. žádá Evropský institut pro rovnost žen a mužů, aby na základě ukazatelů příslušnosti k pohlaví a věkové skupině monitoroval a analyzoval mezigenerační vztahy;

***Politická oblast vzdělávání a práce***

15. je přesvědčen, že otevřený a spravedlivý přístup všech věkových skupin ke vzdělávání musí být hlavním prvkem při vytváření politik usilujících o zajištění mezigenerační spravedlnosti a že je základem prosperity, nezávislosti a udržitelnosti;

**Čtvrtek, 11. listopadu 2010**

16. s ohledem na stárnutí společnost v EU se domnívá, že je vhodné se aktivně snažit zapojit občany do trhu práce a udržet je tam, ať patří do jakékoli věkové skupiny, včetně starších osob; domnívá se, že je podstatné nalézt rovnováhu mezi tím, aby se lidem poskytl dostatečný pocitu jistoty a zachovala se jejich motivace k práci a vlastním příjmům; domnívá se, že pro dosažení vyšší úrovně kompetencí je vhodné všem skupinám společnosti zajistit vzdělání v co nejlepší kvalitě a lepší možnosti celoživotního učení než doposud;

17. domnívá se, že má-li politika zaměstnanosti zohledňovat situaci starších pracovníků, je třeba zvažovat nové způsoby organizace práce ve společnostech, usnadnit zavedení flexibilních vzorců práce vedoucích k postupnému odchodu do důchodu, snížit úroveň stresu, zlepšit pracovní podmínky a podpořit antidiskriminační postupy při přijímacích řízeních a odborném vzdělávání;

18. zdůrazňuje, že demografické změny kladou před Evropskou unii výzvy související s řízením lidských zdrojů, což předpokládá provádění aktivní politiky směřující k plné zaměstnanosti;

19. uznává, že práce je více než výdělečná činnost a že mladí i starší lidé prostřednictvím zapojení v rodině a ve společnosti ve velké míře přispívají k humánnosti naší společnosti a ke stabilizaci služeb a zaměstnání, a vybízí vlády, aby usnadnily a ocenily dobrovolnickou práci, vytváření místních komunit, péči v rámci komunity a v rodině a rychle vyjasnily s tímto související otázky právní odpovědnosti;

20. vyzývá členské státy, aby učinily opatření k tomu, aby se dostalo uznání přehlížené a neoficiální práci v oblasti mezigenerační solidarity, již vykonávají členové rodiny (především ženy) všech věkových kategorií pečující o starší a mladší příbuzné, kteří potřebují pomoc z právního, sociálního i ekonomického hlediska (zejména pokud jde o sociální zabezpečení, postavení v zaměstnání, příjmy a rovné příležitosti pro muže a ženy), jak uvádí zpráva o právech žen a rovnosti pohlaví, kterou výbor přijal dne 8. prosince 2008;

21. je pevně přesvědčen, že nespravedlivá diskriminace na pracovišti na základě věku je velmi rozšířena a je třeba se prioritně zabývat bojem proti ní, zejména prostřednictvím účinného provádění směrnice 2000/78/ES (směrnice o rovném zacházení v zaměstnání) ve všech členských státech a dalších nelegislativních opatření s cílem zajistit, aby starší lidé znali svá práva a mohli v případě potřeby využít podporu a právní poradenství;

22. bere na vědomí, že starší ženy na pracovním trhu jsou často terčem přímé či nepřímé diskriminace, často i diskriminace vícenásobné, což je stav, kterým je třeba se důkladně zabývat;

23. konstatuje, že mají-li mít starší lidé přístup k pracovním příležitostem, musí jim být nejprve umožněno se na pracoviště dostat, a je proto přesvědčen, že je důležité, aby byla co nejdříve přijata a provedena navrhovaná antidiskriminační směrnice zakazující diskriminaci na základě věku, pokud jde o přístup ke zboží, zařízením a službám;

24. je přesvědčen, že není správné, aby byl jakýkoli starší pracovník nucen odejít proti své vůli ze zaměstnání z důvodu svévolného určení věku pro povinný odchod do důchodu; vyzývá proto členské státy, aby znovu prozkoumaly, zda by bylo možné zrušit stanovení věku pro povinný odchod do důchodu, jež brání v práci lidem, kteří chtějí nadále pracovat, a zachovat přitom stanovení důchodového věku, aby lidé mohli dle své vůle odejít do důchodu a pobírat přitom důchodové dávky a požívat výhody plynoucí z důchodu;

25. domnívá se, že nevyvážené zaměstnávání mladších pracovníků nevede k nárůstu počtu inovací, jak se často tvrdí, nýbrž že se ve skutečnosti jedná o snižování výdajů prostřednictvím propouštění zkušených vedoucích pracovníků, kteří tedy mají vysoké platy, což znamená plýtvání zkušenostmi, znalostmi a kompetencemi, zejména pokud vzdělávání starších osob přináší větší prospěch, neboť tyto osoby déle zůstávají na stejném pracovním místě;

26. domnívá se, že veškerá opatření týkající se důchodového věku by měla vycházet z potřeb dotčených osob; domnívá se, že jsou potřebné flexibilnější ustanovení týkající se důchodu, která respektují potřeby jednotlivců v kontextu stárnoucí pracovní síly a odpovídají poptávce trhu práce; vyzývá členské státy, aby za účelem zohlednění těchto potřeb stanovily jako prioritu vytváření a zdokonalování systémů sociálního zabezpečení;

27. lituje skutečnosti, že profesní dráha některých lidí se v důsledku dočasné práce a rostoucího počtu pracovních poměrů na dobu určitou bez řádného odměňování a práv sociálního zabezpečení jakož i v důsledku nehlášené práce, nejistých zaměstnání a nízké zaměstnanosti či nezaměstnanosti stává stále nestálejší a nejistější; uznává, že práce, učení, pečovatelská činnost či dobrovolnictví se vzájemně doplňují a poskytují cenné zkušenosti v každém věku; konstatuje, že tento nárůst počtu nejistých zaměstnání má kromě toho vliv na finanční zajištění současné generace, a vede tak k vyššímu zatížení dalších generací; zdůrazňuje však také, že řada forem nezávislé pracovní činnosti, samostatně výdělečné činnosti, pružné pracovní činnosti, práce na částečný úvazek a různých typů dočasné práce může hrát naprosto zásadní úlohu pro řadu starších lidí, neboť si díky těmto formám pracovní činnosti zvýší nebo zajistí příjem, například pokud mají pečovatelské povinnosti vůči svému nejbližšímu příbuzenstvu nebo přátelům;

28. je přesvědčen, že flexikurita přispívá k otevřenějším, pohotovějším a integrativnějším trhům práce a může usnadnit přechod mezi různými fázemi profesního života, především bude-li založena na mezigenerační solidaritě a sdílené odpovědnosti a pokud bude zohledňovat požadavky a potřeby všech věkových a příjmových skupin; zdůrazňuje, že je třeba, aby byly zavedeny sladěné mechanismy umožňující odpovídající vzdělávání, kontrolu práv pracujících a respektování rodinného života; konstatuje, že flexikurita zahrnuje také rozsáhlé strategie celoživotního učení a také moderní, přiměřené a udržitelné systémy sociálního zabezpečení;

29. zdůrazňuje, že musí být plně zaručeno zabezpečení profesní a vzdělávací dráhy; každý musí mít možnost vést plný a nepřerušovaný pracovní život poskytující právo na plnohodnotný důchod;

30. zdůrazňuje, že celoživotní učení musí být hlavním cílem všech vzdělávacích opatření a jsou za něj odpovědné všechny generace, všechny orgány veřejné moci i podniky; vyzývá proto členské státy, aby podporovaly systémy odborného vzdělávání, především pokud je jejich součástí praktické vzdělávání, v některých případech v podobě učňovské praxe;

31. vyzývá EU, aby prováděla účinnou politiku s cílem umožnit starším pracovníkům zůstat k dispozici na trhu práce a zajistit, aby nebyli objektem diskriminace z důvodu svého věku;

32. žádá o podporu kultury, která zajišťuje řízení zohledňující věkovou strukturu ve společnostech, jak z hlediska přijímání mladých pracovníků, tak z hlediska odchodu starších pracovníků, a již je třeba zdokonalovat, zejména prostřednictvím možností postupného odchodu do důchodu, a brát přitom v potaz náročnost obsazených pracovních míst a pracovní, zdravotní a bezpečnostní podmínky;

33. je přesvědčen, že optimální řízení lidských zdrojů pomocí počátečního a celoživotního vzdělávání patří do pravomoci hospodářských subjektů, včetně profesních skupin, které by měly předjímat své potřeby v oblasti zaměstnávání a vzdělávání;

34. zdůrazňuje, že pracující musí mít možnost získat diplomy a potvrzení o celoživotním vzdělávání, aby jim toto vzdělávání přinášelo co největší užitek; upozorňuje, že je třeba zajistit, aby se uznávání předchozích dosažených výsledků stalo standardním postupem;

35. navrhuje, aby účast starších pracovníků ve strukturách celoživotního vzdělávání byla předmětem systematického sledování a statistik;

36. navrhuje, aby byly starším pracovníkům a nezaměstnaným poskytnuty další pobídky, které by jim umožnily účastnit se celoživotních vzdělávacích programů s cílem zlepšit jejich postavení či zajistit jejich úspěšný návrat na trh práce;

37. vyzývá ke zvýšenému zapojování žen všech věkových skupin do programů celoživotního vzdělávání;

38. konstatuje, že v důsledku demografických změn se odhaduje, že do roku 2030 bude poměr aktivních lidí vůči neaktivním lidem 2:1; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly budoucí úlohu rodinných pečovatelů pomocí politických iniciativ, díky nimž budou ženy a muži schopni dosáhnout rovnováhy mezi pracovními a rodinnými povinnostmi;

39. zdůrazňuje, že demografické změny by neměly být využívány jako záminka pro všeobecné rušení sociálních práv a dávek, že jsou naopak pro dnešní společnost výzvou, a že tyto sociální práva a dávky musí být vyrovnané z hlediska jak neaktivních tak aktivních generací; vybízí členské státy ke zjednodušení sociálních právních předpisů tak, aby byly pružnější, dostupnější a srozumitelnější pro zaměstnavatele i pracující;

40. domnívá se, že by Komise měla podporovat provádění nových iniciativ podporujících aktivní, zdravé a důstojné stárnutí prostřednictvím stávajících politických nástrojů a programů EU;

***Iniciativa „evropská záruka pro mladé lidi"***

41. zdůrazňuje, že nezaměstnanost mladých lidí patří k nejnaléhavějším problémům, neboť vede ke ztrátě příležitostí, k sociálnímu vyloučení, nárůstu sociálních nákladů a plýtvání cennými lidskými zdroji, což jsou sociální aspekty, které významně přispívají k poklesu porodnosti a přižívují spirálu nespravedlnosti mezi generacemi; zdůrazňuje, že je třeba zkrátit časové prodlevy, které vznikají při přestupu mladých lidí z jedné vzdělávací instituce do druhé nebo mezi promocí a nástupem do zaměstnání; a konstatuje, že je velmi důležité zajistit sociální začlenění mladých lidí, poskytnout jim možnost získat vhodné zaměstnání a podporovat u nich podnikavost;

42. zdůrazňuje nutnost zajistit dlouhodobé perspektivy pro mladé a vybízí Komisi a členské státy, aby přijaly opatření s cílem podpořit mobilitu mladých lidí během studií a jejich účast na kvalitních stážích, vytvářet více pracovních míst pro mladé a zajistit jejich plné zapojení do společnosti, investovat do mladých lidí a vytvářet příležitosti, aby mohla budoucí generace v plné míře požívat svých práv a zachovala si důstojnost;

43. zdůrazňuje, že nezaměstnanost mladých lidí, a zejména rozdíly mezi regiony, představují překážku pro dosažení územní soudržnosti;

44. zdůrazňuje, že vzhledem k demografickému trendu bude nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, který může být z velké části vyrovnán pracujícími kvalifikovanými ženami; proto je nezbytné, aby stát a zaměstnavatelé změnili myšlení a přijali opatření, jejichž prostřednictvím více přizpůsobí rámcové a pracovní podmínky potřebám žen;

45. zdůrazňuje, že je třeba věnovat zvláštní pozornost začátku profesionální kariéry mladých lidí a plně podporovat jejich úspěšný vstup na trh práce, neboť neúspěšný začátek pracovní kariéry může ovlivnit celý život mladých lidí a jejich aktivitu na trhu práce;

46. požaduje, aby Rada a Komise vynaložily zvláštní úsilí a vypracovaly konkrétní opatření, k nimž by měla patřit evropská záruka pro mladé lidi, jejímž prostřednictvím bude zajištěno, aby bylo nezaměstnaným mladým lidem po uplynutí nejvýše čtyř měsíců nabídnuto pracovní místo, učňovské místo, doplňující vzdělávání nebo kombinace práce a vzdělávání, a to za předpokladu, že dotyčné osoby podporují proces svého začlenění vlastní snahou;

47. nezaměstnaným v mladém věku je třeba poskytovat potřebné poradenství, vedení a pomoc, a umožnit jim tak návrat (nebo nástup) do pracovního procesu, což platí i pro studenty nebo budoucí studenty, aby si mohli zvolit svou profesní dráhu na základě dostatečných informací o potenciálních pracovních příležitostech;

***Iniciativa „evropský pakt 50+"***

48. vyzývá členské státy a Komisi, aby se v rámci rozšířené strategie EU-2020 zasadily o dosažení těchto cílů:

i) zajištění plné zaměstnanosti u pracovníků starších 50 let až do dovršení zákonného věku pro odchod do důchodu a dosažení alespoň 55 % zaměstnanosti,

ii) odstranění pobídek, např. pro předčasný odchod do důchodu, které narušují systémy sociálního zabezpečení a způsobují nerovnoměrné rozdělení zátěže, a tudíž nejsou udržitelné,

iii) boj proti diskriminaci na základě věku,

iv) stanovení cílů pro jednotlivé země v oblasti přístupu starších pracovníků, rozdělených podle věkových skupin a pohlaví, k odbornému a celoživotnímu vzdělávání, a tím zvýšení míry vzdělávání a odborné přípravy příslušníků všech generací; a usnadnění přístupu starších pracovníků k odbornému vzdělávání zavedením pobídek/bonusů ze strany zaměstnavatelů pro ty starší pracovníky, kteří se rozhodnou nadále se vzdělávat po dosažení 50 let věku,

v) boj proti diskriminaci na pracovišti a při odborném vzdělávání na základě věku a vytváření pobídek pro pracovníky starší 60 let, aby mohli být nadále k dispozici na trhu práce a předat své znalosti a zkušenosti dalším generacím, což bude vyžadovat, aby členské státy přijaly odpovídající právní předpisy, které podpoří přijímání těchto osob do zaměstnání,

vi) podpora (znovu)začleňování starších osob se zdravotním postižením na základě nového přístupu, kterým je komplexní rehabilitace zohledňující fyzický a biologický stav, namísto toho, aby byli tito lidé klasifikováni jako „invalidé“;

***Iniciativa „strategie řízení zohledňující věk zaměstnanců“***

49. zastává názor, že zaměstnatelnost starších lidí závisí mimo jiné na iniciativách v oblasti zdravotnictví, v oblasti výše příjmů a peněžních a nepeněžních příspěvků ve srovnání s důchodem a jinými důchodovými dávkami, v oblasti dalšího vzdělávání, v oblasti možností uzpůsobení pracovní doby, v oblasti nezávislosti a možnosti individuální volby pro pracovníky, v oblasti lepší vyváženosti pracovního a soukromého života, v oblasti uspokojení z práce a v oblasti jednání vedoucích pracovníků, stejně jako v oblasti záruk odpovídajícího ubytování, jak stanoví směrnice 2000/78/ES, a v oblasti dostupnosti, a že tyto iniciativy by měli pokud možno navrhovat společně sociální partneři pro všechny pracovníky a Komise a členské státy by je měly podporovat;

50. domnívá se, že členské státy by měly podněcovat podniky k zavádění strategií řízení zohledňujících věkovou strukturu, které posílí jejich konkurenceschopnost tím, že využijí zkušeností a předností starších pracovníků;

51. navrhuje sociálním partnerům, zaměstnavatelům a členským státům, aby pracovníkům starším 50 let zajistili možnost kariérního postupu až do konce jejich pracovního života;

***Iniciativa „generační tandem“***

52. požaduje konkrétní iniciativy na podporu vytváření týmů složených z pracovníků z různých věkových skupin a vybízí k podpoře podniků, které takové iniciativy provádějí, a k oceňování výjimečných projektů, přičemž je třeba zdůrazňovat, že mezigenerační spolupráce zvyšuje konkurenceschopnost a umožňuje harmoničtější růst;

53. navrhuje, aby byly podniknuty konkrétní iniciativy s cílem vytvořit novou firemní kulturu při řízení lidských zdrojů, která by podporovala zaměstnávání starších pracovníků a propojovala tento přístup se sociální odpovědností podniků;

54. je přesvědčen, že by členské státy mohly zvýšit efektivitu pracovních úřadů ve vztahu ke nezaměstnaným ve starším věku, včetně možností týkajících se sociální práce a veřejně prospěšných prací;

***Iniciativa „důstojný důchod“***

55. je přesvědčen, že odchod do důchodu je právem, jehož může využít každý zaměstnanec po dosažení zákonného věku stanoveného v každém členském státě po dohodě se sociálními partnery a s ohledem na tradice dané země; domnívá se, že rozhodnutí neprodloužit svůj pracovní život po dosažení důchodového věku stanoveného v daném státě nesmí mít žádný vliv na důchodová práva ani na žádná jiná sociální práva;

56. vyzývá Radu a členské státy, aby nechaly do roku 2012 nestranně přezkoumat věkové hranice pro výkon určitých povolání a postů a pro způsobilost získat finanční prostředky a uzavírat pojistky a aby tyto hranice odstranily; vyzývá Radu a členské státy, aby prověřily obtížnou dostupnost úvěrů pro starší osoby;

***Iniciativa „aktivní stárnutí"***

57. vyzývá Komisi, aby přezkoumala činnosti v oblasti zdravého stárnutí a aby v roce 2011 předložila akční plán s cílem:

— podporovat důstojnost, zdraví, kvalitu života a nezávislost starších lidí,

— umožnit jim rovný přístup ke zdravotní péči nezávisle na příjmech,

— upozornit především na zdravotní rizika u osob, které náhle ukončí aktivní život, a

— klást důraz na předcházení zdravotním obtížím, což bude vyžadovat, aby členské státy podporovaly zdravý způsob života a přijaly vhodná opatření k omezení kouření, nadužívání alkoholu, obezity a dalších závažných zdravotních rizik;

58. vítá skutečnost, že mnohé dobrovolnické organizace vyhlásily 29. duben „Dnem mezigenerační solidarity", a vyzývá Komisi, aby navrhla, aby se rok 2012 stal „Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity", v jehož rámci by se zdůrazňoval přínos starších lidí pro společnost a vytvářely příležitosti pro spolupráci mladší a starší generace;

59. domnívá se, že členské státy by měly učinit aktivní stárnutí jednou z priorit nadcházejících let; zdůrazňuje, že to zahrnuje zejména vytvoření vhodných rámcových podmínek pro využití potenciálu starších osob a rozvoj inovačních přístupů k činnostem, jakož i odpovídající odbornou přípravu zaměstnanců v oboru podpůrných služeb;

60. domnívá se, že na aktivní stárnutí je třeba pohlížet z širší perspektivy udržitelné zaměstnatelnosti žen a mužů během celého jejich pracovního života a že podněcování starších pracovníků k tomu, aby zůstali v zaměstnání, vyžaduje zejména zlepšení pracovních podmínek, které by zabezpečily jejich zdraví a bezpečnost, nebo uzpůsobení pracovišť jejich zdravotnímu stavu a potřebám, boj proti diskriminaci na základě věku a pohlaví, rozvoj jejich dovedností poskytováním odpovídajícího přístupu k celoživotnímu vzdělávání a odborné přípravě a případné přezkoumání systému daní a dávek s cílem zajistit, aby existovaly účinné pobídky k delšímu profesnímu životu;

61. domnívá se, že členské státy a Evropská komise by měly k podpoře aktivního stárnutí využít všech možností, které nabízí otevřená metoda koordinace, strategie zaměstnanosti a další nástroje a programy Společenství, včetně finanční podpory ze strukturálních fondů, a to zejména z Evropského sociálního fondu;

62. domnívá se, že členské státy a Evropská komise by měly využít stávajících poradních a politických výborů, včetně výboru pro sociální ochranu, výboru pro zaměstnanost, výboru pro hospodářskou politiku a skupiny odborníků pro demografické otázky, k tomu, aby otázka aktivního stárnutí zůstala důležitým bodem politického programu EU i členských států;

63. žádá Radu a členské státy, aby urychleně přijaly opatření s cílem zajistit důstojné důchody pro všechny, které v žádném případě nesmí být nižší než hranice chudoby;

64. vyzývá Komisi, aby vypracovala studii o účinnosti a přínosech aktivní účasti starších pracovníků na trhu práce s ohledem na udržitelnost systémů sociálního zabezpečení, na podporu produktivity a růstu a na boj proti sociálnímu vyloučení;

***Politiky usmíření***

65. zdůrazňuje, že má-li se zabránit nepřiměřené zátěži pro ženy v důsledku zvýšené poptávky stárnoucí společnosti po pečovatelských službách, měly by být práce a pečovatelské služby ve všech členských státech organizovány tak, aby mohly být vykonávány ženami i muži a aby byly ženami i muži také rovnoměrně sdíleny; rovněž zdůrazňuje, že k tomu je třeba poskytnout finančně dostupnou, kvalitní péči, lepší vzdělávání a péči o děti a otcovskou dovolenou a pobízet muže k práci na částečný úvazek;

66. klade důraz na skutečnost, že starší lidé často hrají v rodině důležitou úlohu v péči o děti, o něž se starají během školních prázdnin a po škole, což představuje nejen vysokou hodnotu obecně, ale také významnou ekonomickou hodnotu;

67. uznává, že je třeba usilovat o zlepšení pravidel, která upravují nejen mateřskou dovolenou, ale i otcovskou a rodičovskou dovolenou pracujících otců,

68. upozorňuje na skutečnost, že je třeba v celé EU zavést opatření na zvýšení porodnosti, bez nějž nemůže být problém stárnutí v Evropě vyřešen;

69. vybízí členské státy, aby zahájily dlouhodobé strukturální iniciativy ve prospěch rodin, včetně nároku na dodatečné příspěvky pro rodiče, zejména dodatečná opatření na podporu svobodných matek a daňové nebo sociální úlevy pro jesle a pro dobrovolné organizace, organizace fungující na bázi vzájemnosti a neziskové organizace; vybízí rovněž k výměně osvědčených postupů v rámci Evropské aliance pro rodiny a dalších příslušných fór a organizací; vyzývá členské státy, aby zavedly systémy pobídek, které pracujícím umožní čerpat „na plný“ nebo „na částečný úvazek“ dovolenou na péči o dítě a při návratu do podniku požívat stejných práv jako před jejím čerpáním;

70. vyzývá členské státy, aby snížily zatížení těch, kteří pečují o starší osoby nebo o osoby se zdravotním postižením, a aby zavedly systémy integrované péče a umožnily tak pečovatelům vykonávat povolání;

71. zastává názor, že právo na práci na částečný úvazek, flexibilní pracovní místa, pracovní doba uzpůsobená potřebám pracovníka a vhodné nastavení pracovních podmínek ve vztahu k mateřství, těhotenství, rodičovské dovolené, přídavkům na děti, sdílení pracovních míst a práci z domova při současném zachování vysoké úrovně sociálního zabezpečení přispívají ke slučitelnosti pečovatelských povinností a pracovního života;

72. považuje za zásadní podporu mezigenerační solidarity, zejména v souvislosti s genderovým hlediskem, a sice prostřednictvím cílených daňových politik, opatření na podporu aktivního stárnutí, bytové politiky a vytvoření integrovaných sítí služeb pro děti, staré lidi a zdravotně postižené a závislé osoby za účelem posílení rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem;

73. zdůrazňuje skutečnost, že vyvážit pracovní a rodinný život je možné pouze tehdy, jsou-li neplacené pečovatelské povinnosti rozděleny rovnoměrně mezi ženy a muže a jsou-li pro rodiny zajištěny dosažitelné a cenově dostupné kvalitní pečovatelské služby; vyzývá členské státy, aby zajistily dosažitelné, cenově dostupné, pružné a kvalitní služby, zejména dostupná zařízení péče o dítě, s cílem zajistit podmínky pokrývající 50 % potřebné péče o děti ve věku do tří let a 100 % péče o děti ve věku 3–6 let, a lepší přístup k péči o další závislé osoby i příslušná opatření v oblasti dovolených jak pro matky, tak pro otce;

74. poukazuje na to, že řada starších lidí má málo příbuzných nebo nemá žádné, na které se mohou spolehnout, a vyzývá členské státy, aby se usilovněji snažily o výměnu osvědčených postupů v oblasti politik s cílem zajistit, aby starší lidé mohli žít co nejdéle samostatně, a bude-li zapotřebí podpůrných služeb, aby tyto služby byly k dispozici a aby byly uzpůsobeny individuálním potřebám;

75. upozorňuje na skutečnost, že pokud na trhu práce nejsou zajištěny podmínky pro vyvážení pracovního, rodinného a soukromého života, nebudou existovat podněty k rozšiřování služeb pro rodiny a sníží se porodnost, což povede k ještě výraznějšímu stárnutí evropské společnosti;

76. vyzývá podniky a vlády, aby zajistily kvalitní poradenství a podporu pro členy rodiny, kteří zajišťují péči nebo pečují o starší rodinné příslušníky, aby mohli tuto péči započítat do svých důchodových nároků a obdržet odpovídající peněžní vyrovnání; domnívá se, že péče, již poskytují rodinní příslušníci, nesmí být zneužívána k dosahování úspor;

***Hospodářská a prorůstová politika***

77. zastává názor, že objevení nových trhů v oblasti tzv. „stříbrné ekonomiky" nabízí velkou příležitost ke zlepšení konkurenceschopnosti a inovačního potenciálu, ke zvýšení hospodářského růstu a zaměstnanosti a k rozsáhlejšímu zapojení dobrovolníků; je přesvědčen, že řada zastřešujících obchodních organizací tuto příležitost nevidí, neboť se staví proti navrhovaným právním předpisům, které zakazují diskriminaci na základě věku;

78. domnívá se, že jedním ze způsobů, jak řešit „digitální propast", která představuje fenomén, jenž se týká především žen, zejména starších, a vede k profesnímu a sociálnímu vyloučení, by mohlo být organizování experimentálních iniciativ škol zaměřených na počítačovou gramotnost;

79. je přesvědčen, že přijetí nových, přísných právních předpisů zakazujících diskriminaci, pokud jde o přístup ke zboží a službám, poskytne výraznou pobídku hospodářskému růstu a zaměstnanosti, neboť budou odstraněny překážky, které stojí starším lidem v cestě v přístupu k určitým službám a zboží; vyzývá k ukončení veškerých bezdůvodných nebo nespravedlivých všeobecných zákazů u zboží a služeb výhradně na základě věku, s nimiž se setkává řada starších lidí, když si např.chtějí pořídit pojištění, koupit dovolenou nebo půjčit auto;

80. vyzývá členské státy, aby vytvořily rámcové podmínky, a zejména přijaly inovativní a „bezbariérová" opatření, která zohlední rozdílné regionální podmínky;

81. konstatuje, že je třeba vyvíjet činnost na nižší úrovni, například vytvářet „regionální", „územní" nebo „místní" rady pro zaměstnanost, v jejichž rámci by spolupracovali politici a sociální partneři;

82. domnívá se, že členské státy by měly místo pouhé podpory opatření zaměřených na ochranu domácí pracovní síly přijmout důrazná opatření za účelem potlačení černé a šedé ekonomiky, která zaměstnává „neregulovanou" pracovní sílu a má škodlivé dopady na pracovní trh EU; zdůrazňuje, že potírání neohlášené práce prostřednictvím opatření/sankcí vůči zaměstnavatelům a/nebo zprostředkovatelům má skutečně odrazující účinek;

83. vyzývá k úsilí o důslednější potírání nelegální práce, zejména pomocí navýšení lidských a jiných zdrojů, jež mají k dispozici kontrolní subjekty (služby provádějící inspekce podniků, soudy pro pracovněprávní otázky atd.);

***Důchodová a rozpočtová politika***

84. upozorňuje na to, že systémy sociálního zabezpečení stojí před velkými výzvami a že členské státy by měly provést ambiciózní strukturální reformy a hledat nové způsoby, jak udržitelně financovat zdravotnictví a důchody;

85. domnívá se, že jelikož se rychlé stárnutí obyvatelstva stává celosvětovým problémem, což staví systémy zdravotní péče a sociálního zabezpečení členských států před nové výzvy, které bude nutné řešit v příštích několika letech, měla by Komise převzít úlohu koordinátora při vypracovávání řešení týkajících se zdravotnických a pečovatelských služeb pro starší osoby a při šíření osvědčených postupů v členských státech;

86. žádá, aby bylo vyvinuto více úsilí k zajištění toho, aby starší lidé znali svá práva a své povinnosti v rámci systémů sociálního zabezpečení a důchodů a aby byly tyto informace poskytovány v jednoduché a přístupné podobě;

87. zdůrazňuje, že právo na důstojný život je lidským právem a že osoby, které po celý svůj život pracovaly, nesmějí být oběťmi hospodářské krize;

88. zdůrazňuje, že je nutné řešit otázku rozdílu v odměňování mužů a žen, který nyní v EU-27 činí 17 %, neboť vede k nižším příjmům po narození prvního dítěte a v konečném důsledku i k nižším důchodům a vyšší míře chudoby starších žen;

89. vyzývá Komisi a členské státy, aby přezkoumaly systémy sociálního zabezpečení v případech, kdy stále ještě umožňují podstatnou nerovnost mezi výší penzí mužů a žen, a aby zvážily možnosti zavedení nápravných opatření, jež by zohledňovala rozdíly v příspěvcích, jež vznikají v důsledku dočasného zaměstnání či mateřských povinností;

90. zdůrazňuje, že je třeba v této oblasti sociální politiky brát v úvahu praxi všech členských států EU, neboť vnitrostátní penzijní systémy se v jednotlivých členských státech různí;

91. zdůrazňuje, že snížení předpokládaného, stále rostoucího zatížení budoucích generací představuje základní prioritu, uvážíme-li dramatický nárůst počtu osob starších 80 let (starých osob);

92. bere na vědomí dopad celosvětové recese na veřejné finance a hospodářství obecně; kromě toho se domnívá, že stárnutí obyvatelstva spolu s klesající porodností v Evropě představuje podstatnou demografickou změnu, která bude vyžadovat reformu evropských systémů sociálního zabezpečení a daní, včetně systému důchodového zabezpečení, a současně poskytování kvalitní péče starším generacím, aniž by se zvyšovalo dluhového zatížení mladších generací; podporuje reformu Paktu o stabilitě a růstu, aby členské státy mohly splnit svůj závazek a zajistily větší míru udržitelnosti svých penzijních systémů;

93. konstatuje, že mnohé otázky související s demografickou změnou ve společnosti spadají výhradně do pravomoci členských států a že neexistuje obecná pravomoc Společenství pro stanovení evropských pravidel, která by se demografickou změnou zabývala; uznává, že je zapotřebí, aby každý členský stát přijal opatření k zajištění udržitelnosti svých veřejných financí, jež umožní přiměřeně reagovat na demografickou změnu;

94. poznamenává, že v posledních letech se využívá různých způsobů mezigeneračního účtování, odhadování vývoje veřejného dluhu v dalších desetiletích a nepřímých nákladů pro budoucí generace, které ukazují na deficit udržitelnosti, například u požadované primární rovnováhy, jež představuje výši strukturálního rozpočtového salda nutného k zajištění udržitelnosti veřejných financí;

95. vyzývá Komisi, aby prováděla soustavné mezigenerační účtování, včetně odhadů budoucího dluhového břemena a deficitu udržitelnosti veřejných financí členských států, a výsledky zveřejnila tak, aby byly snadno dostupné a srozumitelné;

96. konstatuje, že aktuální prognózy vývoje dluhu jsou varovné a způsobí obrovské dluhové zatížení příštích generací, a tudíž vyzívá členské státy, aby snížily své primární strukturální schodky a dosáhly udržitelné míry zadlužení;

97. doporučuje, aby členské státy podnikly příslušné kroky ke zvýšení celkové produktivity, a zejména produktivity při poskytování sociálních služeb, včetně zdravotnických služeb a péče o starší osoby;

98. konstatuje, že pokud by se prodlužující se délka života prožila ve zdraví, a nikoli v nemoci, byl by dle některých výpočtů deficit udržitelnosti veřejných financí o 1,5 % HDP menší, a proto se domnívá, že je nanejvýš důležité předcházet zdravotním obtížím a řešit je v ranější fázi;

99. je znepokojen skutečností, že se mnohým členským státům nepodařilo zreformovat jejich důchodové systémy; vyzývá Komisi, aby předložila analýzu situace ve všech členských státech s důrazem na dlouhodobá rizika v každém členském státě;

100. zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy zvýšily svou účast na pracovním trhu pomocí pružné pracovní doby a podporou částečných úvazků a práce z domova;

101. vybízí členské státy, aby v rámci svých daňových systémů a systémů sociálních dávek podporovaly všechny rodiny a aby pro rodiny s malými dětmi zajišťovaly služby péče o dítě;

102. vybízí členské státy, aby odstranily všechny překážky, zejména pokud jde o daně a důchody, které odrazují starší osoby od pokračování v práci po dosažení důchodového věku, a žádá účinné podpůrné mechanismy a pobídky, jelikož dopad stárnutí závisí na míře zaměstnanosti a průměrné délce pracovní doby;

103. zastává názor, že vzhledem k demografickým trendům existuje velký potenciál k rozvoji udržitelných a důstojných pracovních příležitostí v oblasti sociálních a zdravotnických služeb;

***Migrační politika***

104. domnívá se, že migrace ve spojení s úspěšnou integrací, kam patří i hospodářská integrace, může přispívat ke zvládnutí demografické změny a že příliš mnoho lidí, kteří pocházejí z rodin migrantů, se v členských státech, v nichž žijí, necítí být jejich příslušníky, a to částečně i kvůli diskriminaci, jíž jsou vystaveni;

105. je přesvědčen, že při projednávání různých přistěhovaleckých politik, podmínek pro přijetí přistěhovalců a jejich ekonomických vyhlídek, obtíží spojených s nezákonným přistěhovalectvím, vzrůstající míry nezaměstnanosti mezi přistěhovalci v důsledku současné hospodářské krize a účinných opatření proti sociální a kulturní izolaci nově příchozích je nezbytná otevřená a upřímná debata;

106. upozorňuje na skutečnost, že starší lidé mají sice přirozeně slabší sociální mobilitu a hůře se přizpůsobují novému prostředí, avšak mají lepší schopnost integrace;

107. je přesvědčen, že úspěšná integrace předpokládá identifikaci v souladu s demokratickými tradicemi a základními ústavními hodnotami, účast založenou na rovných příležitostech a odpovědnost, že jí lze dosáhnout pouze ochotou přistěhovalců přizpůsobit se a ochotou hostitelské společnosti tyto lidi přijmout a že mezigenerační solidaritu doplňuje mezikulturní solidarita, která předpokládá překonání veškerých předsudků vůči odlišným kulturám;

108. je přesvědčen, že má-li být obyvatelstvo hostitelské země nakloněno přijímání přistěhovalců, je nezbytné poskytnout přesné a komplexní informace a vytvořit protixenofobní kulturu;

109. je přesvědčen, že aktivní stárnutí by mělo zahrnovat plnou účast na společenském dění a začlenění do rozhodovacích procesů založených na participativní demokracii;

***Politika v oblasti zdravotnických a pečovatelských služeb***

110. podotýká, že demografické změny vykazují značné regionální nerovnosti a vedou k odchodu z venkovských a okrajových oblastí, a je tudíž potřeba vypracovat koncepce pro transformaci struktur sociální a zdravotní péče, uvolnit finanční prostředky a zajistit intenzivní výměnu osvědčených postupů v oblasti podpory postupů a služeb založených na moderních informačních a komunikačních technologiích;

111. domnívá se, že poskytování služeb starším občanům přímo doma by bylo možné podpořit a organizovat prostřednictvím podpory autonomních a kooperativních forem činnosti, a to na základě dohod s místními orgány a zavedením rodinných poukázek;

112. vyzývá členské státy a Komisi, aby vzhledem k nevyhnutelnému stárnutí obyvatelstva úzce spolupracovaly s cílem zavést udržitelné mechanismy financování systémů péče a zaručit tak poskytování nezbytné péče;

113. konstatuje, že existuje značné množství důkazů o diskriminaci starších lidí při zdravotní péči; poukazuje na to, že u starších pacientů je ve srovnání s mladšími pacienty menší pravděpodobnost, že se jim dostane veškeré potřebné léčby, kterou potřebují, a to z důvodu diskriminace výhradně na základě věku; domnívá se, že takový rozdílný přístup při léčení a péči může mít značný vliv na zdraví starších lidí;

114. upozorňuje na to, že západní a východní část EU jsou demografickou změnou a jejími důsledky postiženy odlišně a že je nezbytná společná politika zaručující vyvážený růst a udržitelný regionální rozvoj;

115. požaduje, aby členské státy pomáhaly regionům se snižujícím se počtem obyvatelstva tím, že zajistí vysokou úroveň poskytování služeb obecného zájmu (např. v oblasti vzdělávání, včetně předškolních zařízení a zařízení péče o dítě, sociálních a zdravotnických služeb a poštovních služeb) a dostupnost (např. veřejné dopravy, dopravní infrastruktury a telekomunikačních sítí), a aby zabezpečily účast v hospodářských strukturách a kvalifikaci (např. prostřednictvím vzdělávání, včetně metod celoživotního vzdělávání a využíváním nových technologií a investicemi do nich); naléhavě žádá, aby byly rámcové podmínky pro splnění těchto úkolů přizpůsobeny místním potřebám a těm, kteří je v daných podmínkách realizují, a aby byla zlepšena jejich adaptabilita; upozorňuje zejména na situaci v ostrovních, pohraničních, horských a dalších odlehlých oblastech;

116. vyzývá členské státy, aby se zabývaly řízenou migrací pracovních sil (přistěhovalectvím ze třetích zemích do EU);

117. zdůrazňuje, že lidem se musí dostávat finančně dostupných, kvalitních zdravotnických služeb a zdravotní péče, a to bez ohledu na příjmy, věk, sociální postavení nebo zdravotní stav, a má-li toho být dosaženo, je třeba co nejdříve přijmout navržené nové antidiskriminační předpisy EU, které se zabývají i přístupem ke zdravotnickým službám;

118. vítá projekt Predict („zvyšování účasti starších osob na klinických testech“) financovaný z prostředků EU, jehož účelem je zjistit, proč při klinických testech přetrvává diskriminace starších lidí; zastává názor, že starším lidem by měly být předepisovány léky, které byly shledány jako účinné a bezpečné pro jejich věkovou skupinu;

119. oceňuje činnost členských států v oblasti péče o starší osoby, avšak žádá, aby členské státy věnovaly více pozornosti než dosud důslednějšímu prosazování kritérií kvality poskytovaných služeb a aby více dbaly na jejich dodržování; je přesvědčen, že členské státy a Komise by také měly zlepšit spolupráci v oblasti dohledu nad pečovatelskými službami a že by za tím účelem mohly členské státy zvážit vytvoření sítě kontaktních míst pro poskytování péče v tomto státě, jejímž prostřednictvím by bylo možné na vnitrostátní i evropské úrovni získávat informace o službách poskytovaných v oblasti péče a o úrovni jejich kvality a zároveň i podávat stížnosti týkající se kvality těchto služeb;

120. vyzývá Komisi, aby připravila zelenou knihu o zneužívání a ochraně starších osob ve společnosti a v pečovatelských zařízeních;

121. požaduje, aby si prostřednictvím otevřené metody komunikace vyměňovaly členské státy informace a osvědčené postupy o poskytování dlouhodobé péče starším osobám, zejména o opatřeních na ochranu starších lidí ve společnosti a v pečovatelských zařízeních a na řešení případů jejich zneužívání;

122. uznává, že v odvětví péče o starší osoby pracuje velký počet přistěhovalkyň, a navrhuje, aby se jednak zintenzívnily kontroly členských států s cílem omezit nehlášenou práci v tomto odvětví a zároveň aby pracovníci zmíněného odvětví měli snazší přístup k odpovídajícím kurzům v rámci celoživotního učení, s cílem zajistit poskytování služeb vysoké kvality;

123. vyzývá členské státy, aby se zabývaly problémy, jimž čelí rodinní pečovatelé, včetně práva rozhodnout se, zda chtějí být pečovateli, možnosti zkombinovat pečovatelské služby s placeným zaměstnáním a přístupu k systémům sociálního zabezpečení a starobnímu důchodu, aby poskytování péče nevedlo automaticky k chudobě;

124. zdůrazňuje význam individuálně pojatých práv sociálního a penzijního zabezpečení, která zohlední neplacenou pečovatelskou práci;

125. zastává názor, že je nutné vypracovat celoevropský etický kodex, který vymezí minimální pravidla a úkony, pokud jde o poskytování dlouhodobé péče, a přijmout tento kodex na úrovni Evropského parlamentu a Rady;

***Občanská angažovanost***

126. zastává názor, že každý jednotlivec by měl mít možnost občansky se angažovat; zdůrazňuje však, že občanská angažovanost musí vždy zůstat dobrovolná;

127. zdůrazňuje, že při stávajícím demografickém vývoji získává stále větší váhu ústřední zásada aktivní občanské společnosti, přičemž je nezbytné nově posoudit vztah mezi občany a státem při plnění společenských úkolů;

128. zastává názor, že poskytování péče vyžaduje vysokou způsobilost a mimořádnou odpovědnost na straně pečovatelů, jimž se musí dostat náležitého společenského a finančního uznání; a domnívá se, že pouze tak lze dlouhodobě udržet standardy kvality a zaměstnávat dostatečný počet motivovaných pečovatelů s odpovídající odborností;

*

* *

129. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

---

## Provádění rámcových programů pro výzkum

P7_TA(2010)0401

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2010 o zjednodušení provádění rámcových programů pro výzkum (2010/2079(INI))**

(2012/C 74 E/06)

*Evropský parlament,*

— s ohledem na sdělení Komise o zjednodušení provádění rámcových programů pro výzkum (KOM(2010)0187),

— s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 23. června 2009 ohledně kritérií přípustnosti metodiky průměrných osobních nákladů (C(2009)4705),

— s ohledem na zprávu skupiny odborníků o „následném hodnocení šestých rámcových programů (2002–2006)“ („Rietschelova zpráva“) a následné sdělení Komise (KOM(2009)0210),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. května 2010 nazvané „Více či méně kontrol? Rovnováha mezi administrativními náklady a rizikem chyb“ (KOM(2010)0261),

— s ohledem na závěry Rady týkající se „pokynů ohledně budoucích priorit pro evropský výzkum a inovace vycházejících z výzkumu v rámci Lisabonské strategie na období po roce 2010“, které byly přijaty dne 3. prosince 2009, a s ohledem na závěry Rady pro konkurenceschopnost týkající se „zjednodušených a účinnějších programů podporujících evropský výzkum a inovace“, které byly přijaty dne 26. května 2010,